

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Rahapeliteutoilla rahoitettujen yhteiskunnan yleishyödyllisten toimintojen rahoitusmallin uudistaminen

8.2.2022

Rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoitusmallin uudistaminen

Tavoitteet

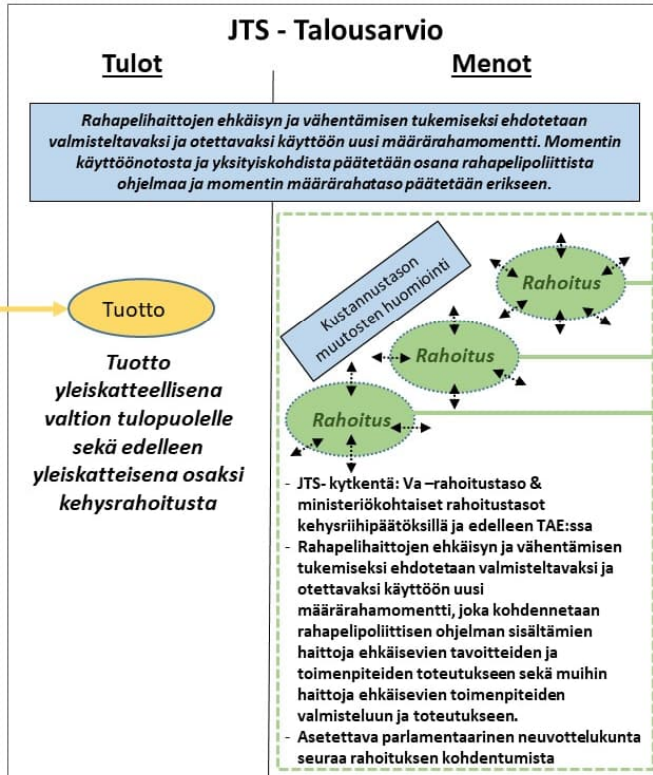
1. **Katkaista** nykyinen **Veikkaus Oy:n** tulouttaman tuoton ja nykyisten **valtionavustusministeriöiden** (OKM, STM, MMM) arpajaislaissa säädettyjen **käyttötarkoitusten välinen yhteys.**
2. **Turvata** rahapeliin tuotolla aiemmin rahoitetuille sekä mahdollisille uusille vastaaville käyttötarkoituksille **ennustettava, vakaa ja toimijoiden autonomian turvaava riittävä rahoitus.**
3. **Varmistaa** suomalaisen **yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän oikeuttamisperusteiden toteutumista.**
4. **Varmistaa** rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostusten riittävyys sekä lisätä panostusten ja niillä aikaansaatavien vaikutusten läpinäkyvyyttä ja todennettavuutta.

Rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoituksessa siirrytään 1.1.2024 alkaen päätöserusteiseen malliin, joka katkaisee nykyisen Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton ja valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) arpajaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten välisen yhteyden.

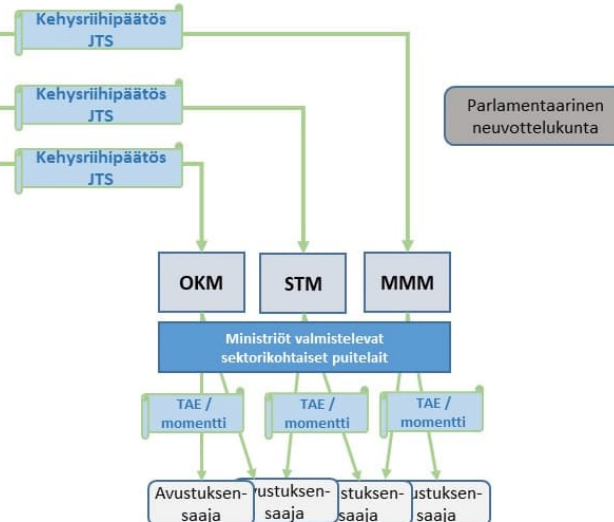

Rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoituksessa siirrytään 1.1.2024 alkaen päätöserusteiseen malliin, joka katkaisee nykyisen Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton ja valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) arpajaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten välisen yhteyden.

Päätöserusteisen rahoitusmallin keskeiset elementit

- Valtionavustusrahoituksen esitys kolmelle ministeriölle (OKM, STM, MMM) päätetään budjettikäsittelyssä. Avustuksensaajien rahoitus riippuu kunkin vuoden kehyspäätöksistä ja budjettikäsittelystä.
- Rahoituksen ennakoitavuutta on mahdollista tukea
 - JTS-kytkennällä (Va –rahoitustaso JTS –päätöksellä)
 - Valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) sektorikohtaisilla puitelailla. Osana uudistusta ministeriöille valmistellaan uudet sektoripuitelait, mikä yhtenäistää nykykäytäntöä.
 - Parlamentarisella neuvottelukunnalla
- Yhteys valtionavustusrahoituksen jakosuhteisiin ja käyttötarkoituksiin katkeaa, koska ministeriöille myönnettävän valtionavustusrahoituksen käyttötarkoitukset ja jakaminen avustuksensaajille päätetään ministeriökohtaisesti.

Rahapelituotoilla rahoitettavien toimintojen rahoitusmalli –uudistus

Tulopuoli – Mikä muuttuu?

Nykytila

- Veikkaus Oy:n **tuotto** on **korvamerkitty** laissa **määritettyihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin**
- **Tuotto jyvitetty ja tuloutettu** edelleen valtionavustusministeriöille **säädösperusteisesti**
- **Rahapelihaittojen ehkäisemisellä ja vähentämisellä on ollut merkittävä vaikutus Veikkaus Oy:n rahapelituottojen alentumiseen.**

Uusi tila

- Veikkaus Oy:n **tuotto tuloutetaan** yleiskatteellisena **valtion tulotilille**, josta se siirtyy osaksi **yleiskatteellista kehysrahoitusta**
 - Pl. rahapelihaittojen ehkäisyyn ennen tuloutusta erotettava osuus Arpajaislain 52 §:n perusteella
- **Katkaistaan yhteys arpajaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten väliltä.**

Rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoitusmallin uudistus

Menopuoli - mikä muuttuu?

Nykytila

- Talousarvioon otetaan vuosittain Veikkaus Oy:n arvioitua tuottoa vastaavat määrärahat Arpajaislaissa säädettyjen käyttötarkoitusten mukaisessa suhteessa opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön momenteille.
- Rahapelituotoilla rahoitettavat yksilöidyt menokohteet on määritelty säädösperusteisesti arpajaislaissa.

Uusi tila

- Hallitus päättää harkintansa mukaan valtionavustustoiminnan kokonaisrahoituksen tasosta ja kolmen ministeriön keskinäisistä rahoitusosuuksista **kehyspäätöksessä (JTS)**.
- **Eduskunnan** syksyn **budjettikäsittelyssä päätetään ministeriökohtaiset määrärahat, yleishyödylliset käyttötarkoitukset sekä yksilöivät käyttötarkoitukset.**
- **Jatkovalmistelussa valmistellaan/päivitetään ministeriöiden valtionavustussektoreita koskevat puitelait, joihin sisällytetään kirjaus, jonka mukaan yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen kokonaistasossa huomioitavasta yleisen kustannustason kehityksestä.**
- Esitetään asetettavaksi **parlamentaarinen neuvottelukunta seuraamaan kansalaisjärjestöille suunnattua vuosittaista rahoitusta sekä toiminnan kehittämistä.** Neuvottelukunta asetettaisiin Valtioneuvoston toimesta eduskuntakauden ajaksi.

Rahapeliuotoilla rahoitettujen toimintojen rahoitusmallin uudistus

Rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen tehostaminen

Nykytila

- Nykyisen arpajaislain 52 §:n mukaiset rahapelihaittojen seurantaan, tutkimukseen sekä ehkäisyn ja hoidon kehittämiseen liittyvät viranomaisten (STM) ja Veikkaus Oy:n väliset suorat kuluerät ja -menettelyt jäävät voimaan.

Uusi tila

- Nykytilan mukainen arpajaislain 52§ menettely jää voimaan rahoitusmalliuudistuksessa.
- Rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen tehostamiseksi edelleen valmistellaan parhaillaan hallitusohjelman mukaista rahapelipoliittista ohjelmaa.
- Rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen tukemiseksi ehdotetaan valmisteltavaksi ja otettavaksi käyttöön uusi määrärahamomentti, joka kohdennetaan rahapelipoliittisen ohjelman sisältämien haittoja ehkäisevien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutukseen sekä muihin haittoja ehkäisevien toimenpiteiden valmisteluun ja toteutukseen. Uuden määrärahamomentin tarkoituksena on rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostuksien riittävyyden varmistaminen sekä panostusten läpinäkyvyyden ja todennettavuuden parantaminen.

Rahoitusmalli –hankkeen valmistelu

Valtiosihteeri –ryhmä
(hallituspuolueet)

*11 kokousta
(+ yhteiskokoukset
parlaryhmän kanssa)*

Edunsaajien
kuuleminen 2.12

Uudistuksen
tiedotustilaisuus
8.2

**Parlamentaarinen
seurantaryhmä**

*(ek-puolueryhmien edustajat ja
5 edunsaajien asiantuntijajäsentä)*

9 kokousta

Sihteeristö

VNK, SM, MMM, OKM, STM, VM)

Sihteeristön startti 10.9; 7 kokousta (+ yhteiskokoukset hankeryhmän kanssa 4 kokousta)

Yleishyödyllisiin yhteiskunnallisiin toimintoihin kohdennettava rahoitus v. 2022-2026

Kokonaisrahoitustason kehitys sisältäen veteraanien rahoituksen asteittaisen vähentymisen v:sta 2025 alkaen			
Vuosi	Kokonais-rahoitustaso	Vete -rahoituksen vähentyminen 2025-2026	Vuosittainen rahoitustaso
2022	1 001 572 000 €		1 001 572 000 €
2023*	952 000 000 €* *		952 000 000 €* *
2024	990 000 000 €	Pohjavuosi	990 000 000 €
2025	990 000 000 €	8 100 000 €	981 900 000 €
2026**	981 900 000 €	7 000 000 €	974 900 000 €
YHT.	2 961 900 000 €	15 100 000 €	4 900 372 000 €

* V. 2023 tasoa ei ole vielä päätetty. V. 2023 luvussa ei ole lisäkompensaatiota
** v. 2024 Vete -rahoitus alenee STM:n arvion mukaan v. 2024-2026 yht. 35,1 meuroa eur (v. 2023 10,8 meur, v. 2024 9,2 meur, v. 2025 8,1 meur ja v. 2026 7 meur.)

Ministeriöiden rahoitustasokehitys sisältäen veteraanien rahoituksen (v. 2025-2026) asteittaisen vähentymisen vaikutukset				
Vuosi	MMM	OKM	STM	YHTEENSÄ/VUOSI
	4 %	53 %	43 %	
2022*	39 892 000 €	535 950 000 €	425 730 000 €	1 001 572 000 €
2023*	38 080 000 €* *	504 560 000 €* *	409 360 000 €* *	952 000 000 €* *
2024**	39 600 000 €	524 700 000 €	425 700 000 €	990 000 000 €
2025**	39 276 000 €	520 407 000 €	422 217 000 €	981 900 000 €
2026**	38 996 000 €	516 697 000 €	419 207 000 €	974 900 000 €
YHT.	195 844 000 €	2 602 314 000 €	2 102 214 000 €	4 900 372 000 €

* V. 2022-2023 ministeriökohtaiset rahoitusosuudet perustuvat a) tuoton jakosuhteisiin; b) ministeriökohtaisiin kompensatioihin (MMM, OKM, STM) ja c) taseiden purkamiseen (OKM ja STM). V. 2022-2023 ministeriökohtaiset luvut on vahvistettu ministeriöiden talousjohtajien toimesta.
** **Huom!** Taulukossa v. 2024.2026 rahoitusosuudet on laskettu ko. vuosien kokonaisrahoituksesta suoraan jakosuhteiden mukaisesti. Rahoitusosuudet voivat muuttua mahdollisten ministeriökohtaisten lisäkompensatioiden (MMM, OKM, STM) ja tasepurkujen (OKM, STM) vaikutuksesta.